seisukorda ei saa täiesti rahuloldavaks pidada. Kõige puudulikumad on kooli ruumid ja õppeabinõud.

Hariduslikul alal töötavad pea igas vallas hariduse- ja rahvaraamatukogu-seltsid ning osalt ka tuletõrje-seltsid. Oma maja on Laiuse tuletõrje-seltsil, Sootaga külas, ja Vaimastvere rahvaraamatukogu- ning tuletõrje-seltsile andis vald ühiseks tarvitamiseks valla endise magasiaida Kõola külas. Oma maja suurema saaliga on ka Laius-Tähkvere Põllumeesteseltsil Sadala-Raja külas. Jõgeva alevis on seltsimaja, mis eraisikute omandus. Seltsidel on raamatukogud, laulu- ja pasunakoorid, asja-armastajaist näiteseltskond, kellede kaastegevusel korraldatakse pidusid näitemängu, laulu ja tantsuga. Hariduseseltsid on korraldanud kõneõhtuid ja lühema-ajalisi kursusi. Jõgeva Hariduseselts peab üleval lasteaeda.

E. Witoff'i foto.

72. joon. Sõnnikuveo-talgud.

Kihelkonna vaimlise elu keskkohaks on eeskätt Jõgeva alev, kus postkontor, telegraaf, telefoni-keskjaam, arstid, apteek, loomaarst, ämmaemand, haigemaja, kõrgem algkool, seltsimaja, ja Sootaga küla, mis on rahvarikkaimaks asulaks kihelkonnas ja kuhu on koondunud koolid, ametiasutused ja teguvõimsamad seltsid.

Tervishoiulised olud. Puhtus talu-õuedel ja sisemistes ruumides jätab veel paljugi soovida, iseäranis vaesemais taludes ja mõisatööliste juures. Saun on siiski pea igal talul, ja seal käiakse järjekindlalt iga nädala või paari takka (73. joon.). Peldikuid aga on vähemal arvul taludel ja needki on õige puudulikud. Taludes tarvitatakse enamasti ühiseid sööginõusid, erandit tehakse ainult tähtsamail päevadel ja külaliste puhul.

Tartumaa, lk. 258